

LVŽS šešėlinis kabinetas nepritaria naujiems automobilių mokesčiams ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės prašymu, jai teikia pastabas ir argumentus. LVŽS šešėlinė Vyriausybė atkreipia dėmesį, jog valdančiųjų teikiamas projektas netinkamas ne tik dėl augančios mokestinės naštos gyventojams, bet ir dėl jo neatitikimo ES teisei. Be to, pasak šešėlinės Vyriausybės vadovo Ramūno Karbauskio, kaip rodo Valstybės kontrolės auditas, dalis surenkamų lėšų per kitus mokesčius aplinkos ministerijos nepanaudojamos, kai kuriose šios ministerijos programose net iki 91 proc.

LVŽS šešėlinė Vyriausybė akcentuoja, jog patys projekto rengėjai nurodo, kad „priėmus projektus, planuojamos įplaukos į valstybės biudžetą sudarytų apie 130–170 mln. eurų kasmet (apie 40 mln. eurų iš registracijos mokesčio ir apie 130 mln. eurų iš valdytojo mokesčio). Aplinkos ministerija prognozuoja, kad 2023–2030 m. bus surenkama apie 1 mlrd. eurų.“ Tuo tarpu taikant šiuo metu galiojantį aktualų reguliavimą registracijos mokesčio surenkama apie 30 mln. eurų per metus. Tad mokestinės naštos vartotojui išaugimas yra akivaizdus.

„Žinant, kad senesnius ir labiau taršius automobilius naudoja regionuose gyvenantys asmenys, kurie gauna vidutinės ir mažesnes nei vidutinės pajamas, o dėl to negali įsigyti naujesnio automobilio, mokestį pajus būtent šie Lietuvos gyventojai, kurių ekonominė padėtis yra ir taip sudėtinga. Pandemijos situacijoje, kai ir taip daug žmonių praranda savo pajamas, mokestinės naštos didinimas būtų neįtakojamas šių žmonių atžvilgiu“, – sako šešėlinis premjeras Ramūnas Karbauskis.

LVŽS šešėlinis kabinetas taip pat primena, jog jau projekto derinimo metu Teisingumo ministerija yra išreiškusi kritines pastabas, nurodydama, kad siūlomas tik įvežtų transporto priemonių apmokestinimas pažeidžia Europos Sąjungos teisę, kas pažeistų Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 110 straipsnį, nustatantį, kad jokia valstybė narė tiesiogiai ar netiesiogiai neapmokestina kitų valstybių narių gaminių jokiais savo vidaus mokesčiais, didesniais už tuos, kuriais ji tiesiogiai ar netiesiogiai apmokestina panašius vietos gaminius. „Šis valdančiųjų siūlomas reguliavimas neabejotinai lemtų ES teisės pažeidimo procedūrą ir anksčiau ar vėliau turėtų būti atšauktas kaip neteisėtas, o neteisėti valstybės narės veiksmai sukeltų ir finansines pasekmes“, – sako šešėlinės Vyriausybės Ministras Pirmininkas.

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas yra pasisakęs dėl transporto priemonių apmokestinimo valstybėse narėse ir vertinęs iš esmės analogiškas normas kitose ES valstybėse. Šio teismo jurisprudencijoje yra konstatuota, kad Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 110 straipsnis įpareigoja valstybes nares pasirinkti ir nustatyti mokesčius už transporto priemones taip, kad jais nebūtų sudaromos palankesnės vidaus naudotų transporto priemonių pardavimo sąlygos ir nebūtų atgrasoma nuo panašių naudotų transporto priemonių importo (*Tatu*, C-402/09; *Dos Santos*, C-640/17). Priešingas reguliavimas, kai mokesčiai taikomi tik įvežamoms transporto priemonėms, kai šalyje narėje jos registruojamos pirmą kartą, Europos Sąjungos Teisingumo Teisme yra pripažįstamas

pažeidžiančiu Europos Sąjungos teisę.

„Šių pastabų kontekste pažymime, kad jei toks, Europos Sąjungos teisei prieštaraujantis, reguliavimas įstatymo leidėjo būtų priimtas ir įsigalioję, saugodami Lietuvos žmonių interesus dėsime visas pastangas, kad jis būtų įvertintas tiek Lietuvos Respublikos Konstituciniame Teisme, tiek ir Europos Komisijoje“, – sako R. Karbauskis.

Šešėlinė Vyriausybė primena, jog planuodamos naujus mokesčius, ministerijos turi atkreipti dėmesį į esamas programas ir jų lėšų naudojimo efektyvumą. Antai, Valstybės kontrolė 2020 m., vykdydama auditą „Aplinkos apsaugos ir taršos prevencijos veiklos efektyvumas ir rezultatyvumas“, nustatė, kad Aplinkos ministerija 2019 m. panaudojo vos 27,14 proc. aplinkos apsaugos fiksuoto finansavimo programoms skirtų asignavimų. Pasak aukščiausiosios audito institucijos, 2019 m. liko nepanaudota net 88 proc. Klimato kaitos programos lėšų, 79 proc. Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo programos lėšų, 71 proc. Aplinkos apsaugos rėmimo programos lėšų, 63 proc. Bendrųjų miško ūkio reikmių finansavimo programos lėšų bei 91 proc. Atliekų tvarkymo programos lėšų.

„Atsižvelgiant į audito išvadas, konstatuotina, kad pirmiausia reikia efektyviai aplinkos apsaugos sektoriui panaudoti jau turimus asignavimus“, – teigia šešėlinis Ministras Pirmininkas R. Karbauskis.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė į šešėlinę Vyriausybę kreipėsi rugpjūčio 23 d. su prašymu pateikti pastabas Lietuvos Respublikos motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio įstatymo Nr. XIII-2690 pakeitimo įstatymo projektui bei jį lydinčių teisės aktų projektams.

